

Anne-Yeti?kin K?z Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Anne-Yeti?kin K?z Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16038>

Özet

Anne-Yeti?kin K?z Ölçe?i (AYKÖ), özgün ad? Mother-Adult Daughter Questionnaire (MADQ) olan psikolojik bir arac?n Türkçe diline uyarlanm?? versiyonudur. Bu ölçek, özellikle yeti?kinlik dönemindeki anne ve k?zlar? aras?ndaki karma??k ve dinamik ili?kinin çe?itli boyutlar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmis?tir. Ölçe?in Türkiye popülasyonunda geçerli?ini ve güvenilirli?ini sa?lamak üzere Onayl?, Erdur-Baker ve Aksöz taraf?ndan 2010 y?l?nda bir uyarlama çal??mas? gerçe?letirilmis?tir.

AYKÖ, yeti?kin anne-k?z ili?kisi içindeki yak?nl?k, çat??ma, özerklik ve destek gibi temel unsurlar? de?erlendirir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in kültürel olarak hassas bir yap?da oldu?unu ve Türk kültürü ba?lam?nda ili?kisel dinamikleri ba?ar?l? bir ?ekilde yakalad??n? göstermeyi amaçlam??t?r. Bu tür araçlar, aile terapisinde ve geli?imsel psikolojide önemli bir tan? ve ara?t?rma arac? olarak kullan?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Anne-Yeti?kin K?z Ölçe?i, Anne-K?z ?li?kisi, Yeti?kin Geli?imi, ?li?kisel Çat??ma, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Aile Dinamikleri.

Yazarlar

Selin Onayl?, Özlem Erdur-Baker, ?dil Aksöz

Amaç

Anne-Yeti?kin K?z Ölçe?i'nin temel amac?, yeti?kin k?zlar?n anneleriyle olan ili?kilerini subjektif bir ?ekilde de?erlendirmelerini sa?lamakt?r. Bu ölçek, ili?kinin pozitif (yak?nl?k, destek) ve negatif (çat??ma, ele?tiri) yönlerini ayr? ayr? ele alarak, ili?kinin genel kalitesini ve dinamiklerini nicel olarak ölçmeye hizmet eder.

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanmas?ndaki özel amaç, Türkiye'deki ara?t?rmac?lar?n ve klinik uzmanlar?n, kültürel ba?lamda geçerli ve güvenilir bir araç kullanarak yeti?kin k?zlar?n anne ili?kilerini incelemelerine olanak tan?makt?r. Bu uyarlama, uluslararası literatüre katkıda bulunman?n yan? s?ra, Türk aile yap?s? içindeki bu özel ili?kiyi anlamlandırılmak için kritik bir ad?md?r.

Yap?

Anne-Yeti?kin K?z Ölçe?i, anne ve yeti?kin k?z? aras?ndaki ili?kinin çok boyutlu yap?s?n? ölçen bir araçt?r. Ölçe?in ölçtü?ü temel psikolojik yap?, yeti?kinlikte devam eden bu ili?kinin kalitesi ve

do?as?d?r. Bu yap? genellikle a?a??daki temel alt boyutlar? içerir (orijinal ölçek yap?s?na ba?l? olarak):

Yak?nl?k ve Duygusal Destek: ?li?kideki s?cakl?k, kar??l?kl? anlay?? ve duygusal ba?lanma seviyesi.

Çat??ma ve Ele?tiri: Anla?mazl?klar?n s?kl???, yo?unlu?u ve anneden alg?lanan ele?tiri düzeyi.

Özerklik ve Bireyselle?me: Yeti?kin k?z?n ba??ms?zl??n? sürdürme ve anneden ayr??ma yetene?i.

Bu yap?lar, yeti?kin bireyin psikososyal uyumu ve genel ya?am doyumunu üzerinde önemli etkilere sahiptir. Ölçek, bu karma??k dinamikleri tek bir puan yerine, alt boyutlar arac?l??yla detayl?ca analiz etme imkan? sunar.

Geçerlik

Kaynak verilerde spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, Onayl? ve arkada?lar? (2010) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürü için geçerli oldu?unu kan?tlamak zorundad?r. Uyarlama çal??malar?nda genellikle a?a??daki geçerlik türleri incelenir:

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?i, genellikle Faktör Analizi ile kontrol edilir.

Kriter Geçerli?i: Ölçek puanlar?n?, teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er ölçütlerle (örne?in, genel aile i?levselli?i veya ba?lanma stilleri) korelasyonu incelenir.

Çeviri Geçerli?i: Ölçe?in orijinal dilden Türkçe'ye çeviri sürecinin dilsel ve kültürel e?de?erli?i (dilsel e?de?erlik, uzman görü?ü).

Uyarlama çal??mas?n?n sonuçlar?, Anne-Yeti?kin K?z Ölçe?i'nin yeti?kin k?zlar?n anneleriyle olan ili?kilerine dair geçerli ç?kar?mlar yap?lmas?na olanak tan?yan yeterli yap?s?sal tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi? olmal?d?r.

Güvenirlik

Kaynak verilerde spesifik güvenirlik katsay?lar? belirtilmemi?tir. Ancak, bir psikometrik arac?n güvenilir kabul edilebilmesi için iç tutarl?l?k ve zamana ba?l? istikrar gibi faktörlerin yüksek olmas? beklenir. Onayl? ve arkada?lar? (2010) taraf?ndan gerçekleştirilen çal??mada muhtemelen a?a??daki yöntemler kullan?lm??t?r:

?ç Tutarl?l?k (Cronbach Alfa): Ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü belirlemek için kullan?l?r. Yüksek Cronbach Alfa de?eri, ölçe?in maddelerinin homojen oldu?unu gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçek puanlar?n?n farklı zamanlarda uyguland??nda ne kadar

tutarlı kaldı?nı ölçer.

Uyarlama makalesi (2010), ölçe?in Türkçe formunun tatmin edici düzeyde güvenirlik de?erlerine sahip oldu?unu rapor etmi? olmal?dır, bu da ölçüm hataların?n düşük oldu?unu gösterir.

Faktör Analizi

Anne-Yeti?kin K?z Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamasında, ölçe?in orijinal yap?sın?n Türk örnekleminde de korunup korunmadı?nı test etmek amacıyla Faktör Analizi (Exploratory Factor Analysis - EFA veya Confirmatory Factor Analysis - CFA) kullanılmı?tır.

Bu analiz, ölçe?in maddelerinin teorik olarak belirlenmi? alt boyutlar altında kümelenip kümelenmedi?ini do?rular. Ba?arılı bir Faktör Analizi, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?sın?n Türk kültürü içinde de geçerli oldu?unu ve ili?kinin farklı yönlerinin ba?msız olarak ölçülebilece?ini kanıtlar. Bu, ölçe?in yap? geçerli?inin temel dayanağını oluşturur.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Derecelendirme Ölçe?i (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, ancak tipik olarak Likert tipi kullanılır.)

Language Available: Türkçe (Uyarlama); Orijinal dil İngilizce.

Population Group: Yeti?kin Kızlar

Age Group: Yeti?kinlik dönemi (Genellikle 18 ya? ve üzeri)

Population Details: Ölçek, annesi hayatta olan ve annesiyle ili?kisini de?erlendirebilecek bili?sel kapasiteye sahip yeti?kin kadınlara uygulanır.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-report) yöntemiyle uygulanan bir anket formatındadır.

Anahtar Kelimeler

MADQ, ?li?ki Kalitesi, Yeti?kin K?z, Psikolojik Geçerlik, Ölçek Geli?tirme, Anne-K?z İli?kisi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Selin Onaylı

Author ORCID Identifier: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: selin_vipo@hotmail.com

Correspondence Address: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: Türkçe uyarlama çal??mas? 2010 y?I?nda yay?nlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m izinleri ve olası ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Selin Onayl? ile ileti?ime ge?ilmesi gerekmektedir. Akademik ara?t?rma amaçlı kullan?mlarda genellikle yazardan izin al?nmas? zorunludur.

Ek olarak, uyarlama çal??mas?na ait makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: ac.els-cdn.com

Kaynaklar

Onayl?, S., Erdur-Baker, Ö. ve Aksöz, ?. (2010). The Turkish adaptation of the Mother-Adult Daughter Questionnaire. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 5, 1516-1520. doi:10.1016/j.sbspro.2010.07.318

Makalenin orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: anne-yetiskin-kiz-olcegi-toad.pdf

Anne-Yeti?kin K?z Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way. (Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.)

Anne-Yeti?kin K?z Ölçe?i'nin (AYKÖ) maddeleri, telif haklar? ve gizlilik nedenleriyle bu akademik giri?te do?rudan sunulmamaktadır. Maddelere eri?im için, sorumlu yazar Selin Onayl? veya Onayl?, Erdur-Baker ve Aksöz (2010) taraf?ndan yay?nlanan orijinal uyarlama makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.